

**Stanowisko Fundacji Panoptykon¹ w sprawie projektu rozporządzenia
Ministra Infrastruktury i Rozwoju zmieniającego rozporządzenie
w sprawie wyłączenia zastosowania niektórych przepisów ustawy –
Prawo lotnicze do niektórych rodzajów statków powietrznych oraz
określenia warunków i wymagań dotyczących używania tych statków²**

Celem skierowanego do konsultacji rozporządzenia jest m.in. uregulowanie zasad wykonywania lotów w zasięgu wzroku operatora modelami latającymi oraz bezzałogowymi statkami powietrznymi (**dalej: dronów**) o masie startowej (MTOM) do 25 kg. Potrzeba przyjęcia nowej regulacji jest związana z rozwojem technologicznym i wzrastającym zainteresowaniem wykorzystaniem bezzałogowych statków powietrznych do celów innych niż wojskowe. Przeprowadzane konsultacje wpisują się w prowadzone przez Komisję Europejską działania zmierzające do możliwie szerokiego otwarcia europejskiej przestrzeni powietrznej na bezzałogowe statki powietrzne.

Projekt rozporządzenia w załącznikach zawiera przepisy regulujące odpowiedzialność operatora oraz zasady wykonywania lotów modelami latającymi i bezzałogowymi statkami latającymi o MTOM do 25 kg. Przepisy te niwelować mają zdiagnozowane m.in. przez Komisję Europejską zagrożenia i ryzyka związane z upowszechnieniem się korzystania z dronów: potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa osób i mienia oraz pierwszeństwa lotów załogowych. Przygotowywane przepisy pomijają jednak jeden z kluczowych problemów związanych z popularyzacją bezzałogowych statków latających, a mianowicie wynikające z tego zagrożenia dla prywatności i ochrony danych osobowych³. Nie można bowiem uznać, że zawarte w załącznikach do projektu rozporządzenia zasady wykonywania lotów w odpowiedniej odległości od osób, mienia i innych użytkowników przestrzeni powietrznej zapewnią poszanowanie prawa do prywatności obserwowanych osób.

Rosnąca popularność dronów, często wyposażonych w kamery z opcją rejestracji obrazu (czy choćby możliwością jego transmitowania w czasie rzeczywistym) lub dźwięku, wymaga przeprowadzenia gruntownych analiz dotyczących ich wpływu na prywatność oraz wypracowania rozwiązań prawnych, które zagwarantują poszanowanie praw osób, obserwowanych przez operatora, niejednokrotnie nawet bez wiedzy i świadomości tego faktu. W szczególności powinno to objąć określenie sytuacji, w których użycie dronów jest niedopuszczalne (bądź też dopuszczalne) i uregulowanie zasad użytkowania bezzałogowych statków latających wyposażonych w urządzenia do nagrywania obrazu lub dźwięku – **bez**

¹ Stanowisko przygotowane przez Annę Walkowiak.

² Projekt z 2 grudnia 2014 r.

³ Por. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady „Nowa era w dziejach lotnictwa - Otwarcie rynku lotniczego na cywilne wykorzystanie systemów zdalnie pilotowanych statków powietrznych w bezpieczny i zrównoważony sposób”, http://www.ulc.gov.pl/download/personel_lotniczy/komunikaty/communicate.pdf.

względu na ich masę startową. Z uwagi na szybki rozwój technologii bezzałogowych i związany z tym spadek cen dronów konieczne jest szybkie podjęcie powyższych działań legislacyjnych, a prace nad konsultowanym rozporządzeniem stanowią doskonałą okazję do zwrócenia uwagi na ten problem.

Fundacja Panoptykon postuluje przeprowadzenie możliwie szerokich konsultacji dotyczących oczekiwań społeczeństwa w odniesieniu do zastosowania dronów, w tym w szczególności zebrania opinii na temat ich wpływu na prywatność. Istotnym elementem takich działań powinno być – w naszej ocenie – rozszerzenie katalogu podmiotów, do których kierowane są pisma z zaproszeniami do konsultacji aktów prawnych dotyczących bezzałogowych statków powietrznych o organizacje inne niż zrzeszające aerokluby i szkoły latania oraz producentów dronów.